

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Taberska (spr.)

Protokolant p.o. staż K. P.

Przy udziale starszego sierżanta M. D. Komisariat Policji P.

po rozpoznaniu w dniu 21 marca 2019r.

sprawy **Z. P.**

obwinionej z art. 86 § 1 k.k.

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę obwinionej

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań - Stare Miasto w P.

z dnia 27 września 2018r. sygn. akt VIII W 291/17

1. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok.
2. Zasądza od obwinionej na rzecz oskarżycielki posiłkowej kwotę 840 złotych z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.
3. Zasądza od obwinionej na rzecz Skarbu Państwa zryczałtowane koszty postępowania odwoławczego w kwocie 50 złotych i wymierza jej opłatę za II instancję w kwocie 30 złotych

E. T.

UZASADNIENIE

Z. P. została obwiniona o to, że w dniu 19 listopada 2016 r. około godziny 8:50 w P. na skrzyżowaniu ul. (...) z ul. (...) kierowała samochodem marki S. o nr rej. (...) i wykonując manewr zmiany pasa ruchu nie zachowała szczególnej ostrożności, nie ustąpiła pierwszeństwa i doprowadziła do zderzenia z kierującym samochodem marki S. o nr rej. (...), tj. o wykroczenie z art. 86 § 1 k.w.

Sąd Rejonowy Poznań S. w P. wyrokiem z dnia 27 września 2018 r. w sprawie o sygnaturze akt VIII W 291/17 uznał obwinioną za winną wykroczenia z art. 86 § 1 k.w. popełnionego w ten sposób, że w dniu 19 listopada 2016 r. w P. na skrzyżowaniu ul. (...) z ul. (...) kierując samochodem marki S. nr rej. (...) spowodowała zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że wykonując manewr zmiany pasa ruchu nie zachowała szczególnej ostrożności, nie ustąpiła pierwszeństwa i doprowadziła do zderzenia z kierującym samochodem marki S. o nr rej. (...) kierowanym przez Z. O. i za wykroczenie to na podstawie art. 86 § 1 k.w. wymierzył jej karę grzywny w wysokości 300 zł. Sąd na podstawie art. 118 § 1 k.p.w., art. 119 §1 k.p.w. oraz § 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty sądowej od wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia w zw. z art. 5 ustawy z dnia 9 listopada 2017 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia oraz niektórych innych ustaw i art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych zasądził od obwinionej: na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania

w całości, tj. tytułem wydatków kwotą 1.628,38 zł i 30 zł opłaty sądowej; na rzecz oskarżycieli posiłkowej Z. O. kwotą 864 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od tego wyroku złożył obrońca obwinionej – k. 327-329 v.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy obwinionej zmierzająca do wykazania takich błędów w procedowaniu Sądu pierwszej instancji, które nakazywałyby uniewinnienie obwinionej, w kontekście podniesionych zarzutów i formułowanych wniosków, nie jest zasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że Sąd odwoławczy nie stwierdził z urzędu żadnych okoliczności, które stanowiłyby podstawę do zmiany bądź uchylenia wyroku, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych w apelacji zarzutów.

Zdaniem Sądu Okręgowego również zgłoszone zarzuty odwoławcze okazały się nietrafne, gdyż wbrew twierdzeniom skarżącego, Sąd Rejonowy prawidłowo i w sposób pełny przeprowadził w niniejszej sprawie postępowanie, wszechstronnie rozważył wszystkie zebrane dowody, dokonując ich logicznej i wyczerpującej oceny i poczynił na ich podstawie trafne ustalenia faktyczne, a następnie wydał słuszne rozstrzygnięcie. Również uzasadnienie zaskarżonego wyroku odpowiada wymaganiom wynikającym z art. 424 k.p.k. w zw. z art. 82 § 1 k.p.w., co umożliwia jego kontrolę instancyjną.

Wbrew twierdzeniom obrońcy obwinionej podniesione przez niego argumenty w żaden sposób nie podważają racjonalności toku rozumowania Sądu meriti, który doprowadził tenże Sąd do konkluzji, że w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego sprawstwo i wina Z. P. w zakresie zarzucanego jej czynu nie budzi wątpliwości. Nie sposób podzielić zasadniczej linii obrony obrońcy obwinionej i głównego zarzutu apelacji, iżby Sąd pierwszej instancji nieprawidłowo ustalił przebieg zdarzenia z dnia 19 listopada 2016 r. i bezzasadnie przyjął, że obwiniona wykonując manewr zmiany pasa ruchu nie zachowała szczególnej ostrożności, nie ustąpiła pierwszeństwa i doprowadziła do zderzenia z pojazdem pokrzywdzonej. Taka wersja biegu przedmiotowych wypadków jawi się jedynie jako polemika z ustaleniami Sądu Rejonowego o przeciwnym charakterze, który relewantne dla sprawy okoliczności oparł na prawidłowo ocenionych środkach dowodowych.

Odnośnie do wyjaśnień obwinionej, to wyłącznie w sferze intencji obwiniona nie przyznaje się do popełnienia zarzucanego jej czynu, gdyż w sferze faktów ustalenia Sądu, które opierają się na dokumentach oraz wiarygodnych zeznaniach świadków nie pozostawiają żadnych wątpliwości. Świadców przesłuchani w toku postępowania, których zeznania zostały szczegółowo omówione i ocenione przez Sąd Rejonowy podali szereg zaobserwowanych przez siebie zdarzeń, które stworzyły stan faktyczny wskazujący na sprawstwo obwinionej. Ocena wyjaśnień Z. P. została dokonana przez Sąd pierwszej instancji w sposób prawidłowy i Sąd Odwoławczy w całości ją akceptuje.

Sąd Okręgowy nie miał również zastrzeżeń do dokonanej przez Sąd pierwszej instancji oceny zeznań świadka J. S. (1), funkcjonariuszki policji, która prowadziła sprawę obwinionej w zespole (...) do spraw wykroczeń. Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, że zeznania tego świadka korespondowały z relacją świadka Z. O.. Nie ma podstaw do podważania wiarygodności zeznań J. S. (2) z jakiegokolwiek przyczyny. J. S. (1) nie jest bowiem spokrewniona ani w żaden sposób powiązana czy to z oskarżycielką posiłkową, która była uczestnikiem zdarzenia, czy obwinioną. Nie miała żadnego interesu w zeznawaniu na korzyść którejkolwiek ze stron kolizji. Fakt, iż Sąd pierwszej instancji ustalił, że „policjantka nie wyeksportowała obejrzanego nagrania na nośnik zewnętrzny, gdyż nastąpiła awaria w systemie odpowiedzialnym za taki eksport i nie zabezpieczyła tego nagrania” nie ma w zasadzie znaczenia dla prawidłowości oceny zeznań tego świadka i następczego dokonania ustaleń faktycznych przez Sąd Rejonowy w sprawie na podstawie tychże zeznań. Ostatecznie bowiem nagranie nie zachowało się a funkcjonariuszka policji sporządziła notatkę z tego co zapamiętała po kilkukrotnym obejrzeniu nagrania. Zarzuty obrony nawiązujące do kwestii systemu działania kamer obrotowych i

w konsekwencji treści nagrania stanowiły jedynie niczym nieuzasadnioną polemikę z prawidłowymi i nieobciążonymi jakimkolwiek błędem ustaleniami Sądu pierwszej instancji.

Chybiony okazał się również pogląd obrońcy obwinionej, który sprowadzał się do zarzucenia Sądowi pierwszej instancji, iż w ogóle nie ustalał ewentualnego przyczynienia się oskarżycielki posiłkowej do zaistnienia kolizji. Dla zaistnienia wykroczenia z art. 86 § 1 k.w. wystarczającym jest bowiem obiektywne stwierdzenie, że w skutek niezachowania należytej ostrożności przez obwinionego kierowcę spowodowane zostało zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, niezależnie od tego czy nastąpił skutek w postaci uszkodzenia mienia lub zdrowia bądź życia ludzkiego. Nie jest też istotne czy kierowca ponosi wyłączną odpowiedzialność za powstałą później kolizję drogową, ani czy inny współuczestnik ruchu drogowego jest za ten wypadek w jakikolwiek sposób współodpowiedzialny, gdyż zdarzenie to stanowi jedynie dowód popełnionego wykroczenia. Osoba odpowiadająca z art. 86 § 1 k.w. nie jest więc karana za uszkodzenie cudzego pojazdu a za samo stworzenie niebezpiecznej sytuacji w ruchu drogowym.

W realiach niniejszej sprawy oznacza to, że dla stwierdzenia odpowiedzialności Z. P. za popełnienie czynu z art. 86 § 1 k.w. bez znaczenia pozostaje, to czy oskarżycielka posiłkowa w jakikolwiek sposób przyczyniła się do powstania zaistniałej kolizji drogowej pomiędzy pojazdem samochodowym marki S. a pojazdem marki S., co zresztą zostało w niniejszej sprawie, zdaniem Sądu Okręgowego, wykluczone. Istotnym jest jedynie ustalenie, że obwiniona, w zakresie swojego tylko działania, w wyniku niedochowania należytej ostrożności spowodowała zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu lądowym. W konsekwencji zarzut apelacyjny kwestionujący poczynione ustalenia faktyczne a zbudowany w oparciu o okoliczność ewentualnego współprzyczynienia się drugiej z uczestniczek kolizji do jej powstania, uznać należy za całkowicie chybiony. Istotnym jest jedynie ustalenie, że obwiniona, w zakresie swojego tylko działania, w wyniku niedochowania należytej ostrożności spowodowała zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu lądowym.

Nie sposób również podzielić argumentacji obrońcy obwinionej, który twierdził, że Z. O. została niesłusznie dopuszczona do udziału w sprawie w charakterze oskarżyciela posiłkowego co skutkowało bezpodstawnym – w ocenie strony apelującej - obciążeniem obwinionej kosztami działania pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej .

W tym miejscu wyjaśnienia wymaga, że za pokrzywdzonego uznaje się już tego, czyje dobro prawne zostało tylko zagrożone. Dotyczy to nie tylko wykroczeń, do których znamion należy stwarzanie stanu zagrożenia dla chronionych dóbr (np. art. 85,86 k.w.). Pokrzywdzonym może być bowiem także osoba, która znajduje się w pobliżu miejsca, w którym sprawca szczerze psem inną osobę (art. 108 k.w.), zwłaszcza gdy jest to dziecka. Jemu bowiem także zagraża bezpośrednie niebezpieczeństwo. Z kolei dobrem naruszonym (zagrożonym) przez wykroczenie jest dobro chronione przez przepis statuujący czyn, który zarzuca się obwinionemu. Pokrzywdzony nie pojawia się zatem wtedy, gdy norma prawna chroni interes ogólny, i czyn z istoty swej nie godzi w żadne indywidualne dobra, np. kąpiel w miejscu niedozwolonym (art. 55 k.w.), uchylanie się od rejestracji biblioteki (art. 57 k.w.), niedopełnienie obowiązku oznakowania nieruchomości (art. 64 k.w.) itd. Dla bytu pokrzywdzenia nie ma natomiast znaczenia, czy dane dobro jest głównym, czy też jedynie ubocznym przedmiotem ochrony określonego przepisu prawa materialnego (na temat przedmiotu ochrony zob. np. T. G., A. G., Prawo wykroczeń..., 1996, s. 65-70). Dlatego też np. przy naruszeniu z art. 86 k.w. (nieostrożna jazda) pokrzywdzonym będzie także ofiara kolizji, choć to nie zdrowie ludzkie jest tu głównym przedmiotem ochrony, lecz bezpieczeństwo w komunikacji. Z kolei przy wykroczeniu z art. 49 § 1 k.w. (okazywanie lekceważenia dla narodu i państwa) pokrzywdzonym może być naczelny organ państwa, przy zakłócaniu zaś porządku i spokoju publicznego (art. 51 k.w.) także np. osoba, której odpoczynek nocny został zakłócony, gdyż mimo że czyny te mają na celu ogólnie ochronę porządku i spokoju publicznego, to ubocznie chronią też dobra indywidualne. Przy wykroczeniach z zakresu szkodnictwa leśnego, polnego i ogrodowego (rozdz. XIX k.w.) bez wątpliwości głównym przedmiotem ochrony jest substancja naturalna tych obszarów, ale ubocznie chroni się też własność (posiadanie) przed naruszeniami osób trzecich, zatem pokrzywdzonym może być właściciel lub posiadacz danego terenu (jeżeli sam nie jest sprawcą, co jest możliwe przy niektórych wykroczeniach; zob. np. art. 158-160 k.w.) (Grzegorzczak T., Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia. Komentarz, Wydanie V, LEX el.).

Odnosząc powyższe rozważania do realiów niniejszej sprawy nie miało znaczenia dla przypisania Z. O. przymiotu pokrzywdzonego, to że w chwili zdarzenia prowadziła ona samochód stanowiący własność osoby trzeciej. W związku

z zachowaniem obwinionej Z. Z. O. jako ofierze kolizji zagrażało bowiem również bezpośrednio niebezpieczeństwo chociażby utraty zdrowia (np. wywołane silnym stresem). Nie ma przy tym znaczenia, że zdrowie ofiary wypadku stanowiło jedynie uboczny oprócz spowodowania niebezpieczeństwa w ruchu drogowym na jego uczestników przedmiot ochrony przepisu będącego podstawą obwinienia.

W świetle dyspozycji art. 25 § 4 k.p.w. w postępowaniu w sprawach o wykroczenia pokrzywdzony może być stroną jako oskarżyciel posiłkowy konkurencyjny lub subsydiarny lub oskarżyciel posiłkowy uboczny. Pokrzywdzony może korzystać z pomocy jednego pełnomocnika, którym może być adwokat lub radca prawny, a w wypadku gdy pokrzywdzonym jest instytucja państwowa, samorządowa lub społeczna, także pracownik tej instytucji lub jej organu nadrzędnego (art. 30 § 1 k.p.w.). W tych okolicznościach za prawidłowe i odpowiadające prawu należy uznać rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji dotyczące zasądzenia od obwinionej na rzecz oskarżycielki posiłkowej kwoty 864 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

W świetle zatem zgromadzonego materiału dowodowego, poczynione przez Sąd pierwszej instancji ustalenia co do wyczerpania przez Z. P. znamion wykroczenia z art. 86 § 1 k.w. nie mogą zostać podważone, a apelacja obrońcy obwinionej ustaleń Sądu Rejonowego podważyć nie mogła. Mając na uwadze całość materiału dowodowego, Sąd Odwoławczy podziela wnioski Sądu I instancji oraz uznaje trafność dokonanego rozstrzygnięcia.

Mając na względzie, iż wniesiony środek odwoławczy skierowany był przeciwko rozstrzygnięciu o winie obwinionej, Sąd Okręgowy dokonał również kontroli zaskarżonego wyroku w części dotyczącej orzeczenia o karze, w pełni dzieląc stanowisko Sądu meriti w zakresie rodzaju wymierzonej obwinionej kary grzywny, która jako adekwatna do stopnia zawinienia i społecznej szkodliwości czynu popełnionego przez Z. P. nie nosi cech rażącej niewspółmierności.

W świetle powyższego zaskarżony wyrok Sądu I instancji na podstawie art. 437 §1 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w. został utrzymany w mocy.

O należnych oskarżycielce posiłkowej kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym orzeczono na podstawie art.119 k.p.w. w zw. z art. 627 k.p.k., stosując minimalną taryfową stawkę wynagrodzenia, określoną w § 11 ust. 2 pkt. 4 i ust. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.).

O kosztach postępowania (punkt 3 wyroku) orzeczono na podstawie art.119 k.p.w., art.1, art.3 ust. 1 , art. 21 pkt 2 ustawy z dnia 23 czerwca o opłatach w sprawach karnych (Dz.U.1983.49.223 ze zm.) oraz § 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty sądowej od wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz.U. z 2017 r. poz. 2467).

SSO Ewa Taberska